

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 24/2018 - 9 pàgines

Sessió Tradicional de Sant Tomàs del dia 21 de desembre del 2018

El dia 21 de desembre del 2018, divendres,, es reuneix a la Casa de la Vall, el M. I. Consell General, en sessió tradicional convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 124/2018, que és el següent:

1- Informe de la delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa.

2- Informe de la delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Gerard Alís Eroles
M. I. Sr. Marc Ballestà Alias
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloisa Bonet Perot
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach
M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sr. Carles Jordana Madero
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sr. Josep Majoral Obiols
M. I. Sra. Maria Martisella González

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. Justo Ruiz González

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Maria Ubach Font, Ministra d'Afers Exteriors; Xavier Espot Zamora, Ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior; Gilbert Saboya Sunyé, ministre d'Economia, Competitivitat i Innovació; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Sílvia Calvó Armengol, Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Eric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports; Carles Àlvarez Marfany, ministre de Salut i Eva Descarrega García, ministra de Funció Pública i Reforma Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sra. Maria Martisella González, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 12.13h)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Bé, abans d'iniciar amb l'ordre del dia previst per la sessió, permeteu-me d'adreçar una cordial salutació a les diferents autoritats presents. Al Sr. representant dels Copríncep Episcopal; també encara que no ens pugui acompanyar, li voldria adreçar una especial salutació al representant del Copríncep Francès, que comptava estar amb nosaltres fins a l'últim moment i malauradament pels esdeveniments que estan succeint al país veí, s'ha excusat en l'últim moment, però em va dir que digués com per ell hagués estat important d'estar avui aquí amb tots nosaltres. També al Sr. president del Consell Superior de la Justícia, al Sr. president del Tribunal Constitucional, als Srs. i a les Sres. cònsols i també a la resta d'autoritats.

Sigueu benvinguts amb tots nosaltres.

Passem doncs al primer punt de l'ordre del dia.

1- Informe de la delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa.

Intervé el Sr. Carles Jordana Madero, president de la delegació.

Teniu la paraula.

El Sr. Carles Jordana:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Un any més, la delegació, que està integrada pels consellers generals, la Sra. Patrícia Riberaygua, el Sr. Víctor Naudi Zamora, la Sra. Judith Pallarés, i per mi mateix, ha assistit i ha participat activament en les sessions de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa (APCE), que han tingut lloc a Estrasburg, així com en les reunions de les comissions on estem inscrits en qualitat de titulars i suplents.

El Consell d'Europa permet l'harmonització i el desenvolupament dels valors fonamentals en tots els seus Estats membres i, sobretot, a través de l'Assemblea Parlamentària, permet crear un estat d'opinió pública, de guia i de recolzament pels governs. Aquesta harmonització és molt positiva perquè crea les sinergies necessàries perquè tots els Estats avancin d'una manera comuna en la defensa dels drets i de les llibertats fonamentals.

Abans de procedir amb l'exposat i a les acaballes d'aquesta legislatura, permeteu-me agrair a tots i cadascun dels consellers generals, membres d'aquesta delegació durant el transcurs d'aquest mandat, el bon treball i la plena dedicació que han dut a terme.

Tal i com consta a l'informe anyal que s'ha elaborat, durant la sessió del 2018, que va debutar amb la reelecció del Sr. Michele NICOLETTI com a President de l'Assemblea Parlamentària, s'han dut a terme un ventall de debats sobre diversos temes d'actualitat que han donat lloc a l'elaboració de diferents resolucions i recomanacions que insten als Estats membres del Consell d'Europa a prendre les mesures necessàries per tal d'aconseguir una més gran unitat a Europa i així defensar ideals comuns com fomentar la democràcia plural i la protecció dels drets humans, tot cercant de consolidar l'estabilitat democràtica a Europa aplicant reformes polítiques, legislatives i constitucionals, a fi de promoure la primacia de l'Estat de Dret.

Entre els temes més destacats que s'han tractat, no tant sols al Ple sinó també a les comissions de les quals som partícips, esmentaré, entre altres, els següents:

"Pour une convention européenne sur la profession d'avocat"; "Suivi du rapport du groupe d'enquête indépendant sur les allégations de corruption au sein de l'Assemblée parlementaire, "L'avenir du Conseil de l'Europe", "Vers un cadre pour une gouvernance sportive moderne"; "Renforcer le processus décisionnel de l'Assemblée parlementaire concernant les pouvoirs et le vote"; "Vie privée et famille: parvenir à l'égalité quelle que soit l'orientation sexuelle".

Entre els aspectes més rellevants d'aquest període de sessions destacar la reiterada manca de participació de la Federació Russa en els treballs de l'APCE, la dimissió del Sr. Michele NICOLETTI al càrrec de president de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa després de no haver estat reelegit diputat en la cambra dels diputats del Parlament d'Itàlia el propassat mes de març i la correlativa elecció i nomenament de la Sra. Liliane Maury-Pasquier, com a nova presidenta de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, esdevenint així la 32a presidenta de l'APCE i la quarta dona a ocupar aquest càrrec.

També va tenir lloc la cinquena cerimònia d'entrega del "*Prix des droits de l'homme Václav Havel*", premi que recompensa les accions i reivindicacions de caràcter excepcional dutes a terme per la societat civil en defensa dels drets humans i que aquesta edició ha premiat al Sr. Oyub TITIEV, representant a Txetxènia de *Memorial*, una ONG que lluita pels drets humans.

Arribat a aquest punt, m'agradaria fer esment d'alguns aspectes destacats i treballs realitzats per la delegació que presideixo, i que es troben descrits de forma més detallada en l'informe anual de la delegació que us ha estat tramès.

Així doncs, destacaré, entre altres, les següents actuacions:

D'una banda, a l'inici de la primera part de la sessió de gener, la Sra. Judith Pallarés Cortés (GPL) va ser elegida vicepresidenta de la *Sub-comissió de l'educació, de la joventut i de l'esport* de l'APCE. Tanmateix, en el marc d'aquesta referida Sub-comissió, la consellera general ha estat nomenada ponent del projecte de resolució i/o recomanació intitulat "*Renforcer le rôle joué par les jeunes dans la prévention et le règlement des conflits*".

Finalment, la Sra. Pallarés Cortés, en representació de la *Comissió de la cultura, de la ciència, de l'educació i dels mitjans de comunicació* de l'APCE de la qual n'és membre titular, va participar a la vintena edició del Fòrum de Lisboa durant el mes de novembre d'aquest any, on es va tractar el tema de la "Joventut, pau i seguretat: enfortiment del compromís juvenil en els processos de democràcia i de pau a la regió euromediterrània".

D'altra banda, durant aquest mateix any, també han tingut lloc esdeveniments organitzats per l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa com ha estat el Fòrum mundial de la Democràcia que ha tingut lloc a Estrasburg entre els dies 19 al 21 de novembre i que ha reunit per sisè any consecutiu personalitats destacades del món polític, líders d'opinió i militants de la societat civil per debatre, sobre "*Egalité des genres dans la vie politique et publique et lutte contre la violence à l'égard des femmes*".

En aquesta ocasió la Sra. Patrícia Riberaygua ha participat en representació de la *Comissió d'afers jurídics i drets humans* de l'APCE de la qual n'és membre titular.

No voldria finalitzar aquesta presentació sense agrair novament a tots els membres de la delegació al llarg d'aquesta legislatura, pel seu compromís i la dedicació que han mostrat i que mostren en tot moment, i que permeten que el Consell General i els ciutadans als que representem, siguin partícips dels canvis polítics, econòmics i socials que estan esdevenint a nivell internacional i que de ben segur regiran les nostres actuacions futures en favor dels drets humans, de la democràcia i de la primacia del dret que promou el Consell d'Europa.

Voldria també agrair particularment la gran feina duta a terme per la nostra secretària de la delegació, la Sra. Eulàlia Rich.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2- Informe de la delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària.

Intervé la Sra. Mònica Bonell Tuset, subsíndica general.

Teniu la paraula.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. síndic.

En nom de la delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària, d'ara en endavant la UIP, -fòrum polític que reuneix parlamentaris de tot el món per afavorir la cooperació i el diàleg parlamentaris- em plau presentar-vos l'informe que rendeix compte de les qüestions tractades i les decisions preses en el decurs d'aquest any 2018.

Enguany s'han autoritzat 3 desplaçaments:

Dos desplaçaments a Ginebra per prendre part a la 138ena i 139ena Assemblees de la UIP organitzades del 23 al 28 de març i del 15 al 18 d'octubre.

-A la 139ena Assemblea organitzada del 15 al 18 d'octubre, la delegació andorrana va estar integrada per les conselleres generals Rosa Gili, Maria Martisella i jo mateixa.

I, un tercer desplaçament a Cracòvia, del 7 al 9 de desembre, per participar a la reunió parlamentària celebrada amb motiu de la COP24. En aquesta ocasió, Meritxell Palmitjavila, Joan Carles Camp i Gerard Alís van ser els membres que van desplaçar-se a aquesta reunió.

En les dos Assemblees celebrades i on han estat representats 148 i 145 parlaments respectivament, s'han fet quatre Declaracions, s'han aprovat cinc Resolucions i s'han organitzat debats sobre temes tan diversos com:

Els refugiats: la proposta de dotar Nacions Unides d'un organisme sobre fiscalitat internacional per tractar l'evasió fiscal de les societats;

el canvi climàtic: la promoció de la pau i el desenvolupament a l'era de la innovació i el canvi tecnològic;

el desarmament mundial i la no proliferació d'armes:

el sexisme i, l'assetjament i la violència sexuals envers les dones;

les notícies falses; i el terrorisme i l'extremisme violent.

De les 5 resolucions adoptades, una, la relativa a *Les conseqüències del reconeixement de Jerusalem com a capital de l'Estat d'Israel per part dels Estats Units d'Amèrica*, -resolució proposada per les delegacions de Palestina, Kuwait, Bahrain i Turquia-, van ser

objecte de nombroses reserves per part dels membres de la UIP, entre elles, la delegació andorrana que va expressar la seva reserva al conjunt de la resolució. Si bé les delegacions van expressar el seu suport a trobar una solució quant a l'estatus de la ciutat de Jerusalem, moltes d'elles van manifestar no estar d'acord en què la Resolució donés "ple suport a les mesures preses pels dirigents palestins per consolidar la sobirania sobre Jerusalem", i denunciés "totes les accions preses per Israel per imposar les seves lleis".

Una altra d'aquestes resolucions, -la Resolució intitulada Reforçar la cooperació interparlamentària i governamental en matèria migratòria en vistes a l'adopció del Pacte Mundial per a migracions segures, ordenades i regulars-, també va rebre força reserves, en concret de 6 delegacions (Etiòpia, Jordània, Polònia, Líban, Kuwait i Ucraïna), sent la majoria d'elles perquè no estaven d'acord en què figurés a la Resolució que els drets en matèria de protecció social i ocupació són d'aplicació a tots els ciutadans inclosos els immigrants en situació regular ni que s'invités els Governos a afavorir el retorn de les comunitats en diàspora als seus territoris d'origen.

Les altres 3 resolucions van ser aprovades per unanimitat.

- La Resolució intitulada, "La durabilitat de la pau per arribar a un desenvolupament sostenible", que, entre altres demandes, invita a tots els parlaments: a establir, més regularment, cooperacions amb la societat civil per reforçar la confiança de l'opinió pública envers la política; i a assegurar la inclusió i la representació de les necessitats de tots els col·lectius en el seus debats.

- La Resolució intitulada, "Associar el sector privat a la implementació dels Objectius per al Desenvolupament Sostenible sobre les energies renovables", que fa diverses demandes als parlaments destinades a promoure la innovació, la recerca i el desenvolupament en matèria d'energies renovables; i a facilitar-hi inversions privades en aquest àmbit.

- I la Resolució relativa al canvi climàtic: "Resolució a través de la qual es pren nota de les previsions preocupants del darrer informe del Grup d'experts intergovernamentals sobre l'evolució del clima" i es demana a tots els membres de la UIP de vetllar perquè es compleixin els compromisos internacionals i nacionals en matèria de canvi climàtic.

A més a més, en el decurs de les Assemblees tingudes enguany, s'han aprovat:

- Una modificació del Reglament del Consell Director de la UIP que permet als parlaments membres que no paguin la seva cotització, poder continuar sent membres de la UIP com a "no participants".

- L'adopció de 5 esmenes als estatuts i reglaments de funcionament de la UIP per reforçar la participació, als treballs de la UIP, de joves parlamentaris (parlamentaris de menys de 45 anys) i per reconèixer la personalitat jurídica de la UIP, i doncs, la seva capacitat per concloure acords de cooperació amb els parlaments nacionals i amb organismes internacionals parlamentaris, governamentals o no governamentals.

- La proposta de pressupost per a l'exercici 2019, el qual s'eleva a 16 milions de francs suïssos, aproximadament, uns 14 milions dos-cents mil euros.

- La decisió de mantenir les cotitzacions dels parlaments membres. La contribució del Consell General per a l'any vinent seguirà sent d'11.500 euros.

- L'adopció de 17 resolucions sobre la violació de drets humans de 541 parlamentaris, de 8 països d'Àsia, 6 països d'Àfrica, 1 país d'Amèrica (Veneçuela) i 1 país d'Europa (Turquia). Ressaltar que en un 82% dels casos es tracten de vulneracions de drets humans de parlamentaris de l'oposició, i gairebé tots els casos estan relacionats amb la llibertat d'expressió, com sabeu, dret essencial per a la feina dels parlamentaris.

El canvi climàtic no entén de fronteres.

Tota aquesta legislatura, la delegació andorrana a la UIP ha estat seguint especialment els debats organitzats sobre el clima. Som conscients que el paper dels parlaments és clau per assegurar la implementació dels compromisos internacionals en aquesta matèria.

A la reunió parlamentària organitzada amb motiu de la COP 24, es va debatre com desenvolupar i reforçar els marcs legals per afavorir les accions en favor del clima; es van analitzar lleis que poden atraure inversions en energies renovables, i es va mirar de detectar quins aspectes financers poden contribuir favorablement al medi.

Per primera vegada, el Consell General ha compensat les emissions de diòxid de carboni de tots els desplaçaments efectuats per assistir a reunions de la UIP, i ho ha compensat a través d'un projecte de distribució d'escalfadors d'aigua solars a l'Índia verificat per Nacions Unides. Si bé som conscients que és un petit gest, és un pas envers la sensibilització de la petjada de CO2 dels nostres desplaçaments. Sabem que hem de revisar els nostres hàbits i consums i mirar de reduir al màxim les nostres emissions. Cadascun de nosaltres tenim un paper a fer.

La UIP és una organització compromesa amb la igualtat:

- Impulsa la participació de dones en les seves reunions, i malgrat el gran progrés assolit en aquest sentit en els darrers 15 anys s'ha passat de comptar amb un 25 % de delegacions exclusivament masculines a un 12%. S'està plantejant noves reformes en els seus estatuts i reglaments per tal de reduir encara més aquest percentatge: que les delegacions no mixtes tinguin només 1 vot al Consell director (en lloc de 2 com fins ara) i que les sancions quant al nombre de vots i membres a les Assemblees es comencin a aplicar a partir de la segona assemblea consecutiva que un parlament envii una delegació no mixta.

- Treballa per augmentar la representació dels joves als parlaments. En la darrera sessió va fixar uns percentatges mínims a assolir pels parlaments d'aquí a l'any 2035 i l'any vinent iniciarà una campanya mundial per assolir-los: En concret, vol que en els parlaments, com a mínim, hi hagi:

- un 15% de parlamentaris menors de 30 anys,
- un 35%, menors de 40 anys i
- un 45%, menors de 45 anys.

Aquesta legislatura el Consell General hauria complert amb el segon i tercer objectiu (a l'inici de la legislatura, un 40% dels consellers generals tenien menys de 40 anys i un 61%, en teníem menys de 45).

Us convido a consultar l'informe de la delegació que us ha estat tramès i a analitzar amb deteniment les Resolucions i els textos adoptats en les reunions on s'hi ha assistit, el resum dels debats realitzats i les intervencions fetes pels membres de la delegació andorrana.

Acabo la meua presentació agraint públicament la dedicació i la feina dels consellers generals que han format part de les delegacions del Consell General a les reunions de la UIP al llarg de tota aquesta legislatura. De la secretària que ens ha acompanyat, la Sra. Arantxa Rodríguez, i de la Sra. Eva Arasa, que també doncs ha acompanyat a la delegació en alguns dels seus desplaçaments.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Em permetreu, com és tradicional un cop acabat l'ordre del dia i abans d'aixecar la sessió, que us adreci unes paraules.

Molt Il·lustre Sra. Subsíndica,

Molt Il·lustres Sres. i Srs. Consellers Generals,

Sr. cap de Govern,

Molt Il·lustres, Honorables i digníssimes autoritats,

Abans d'aixecar la sessió, permeteu-me doncs unes paraules.

Avui, a les acaballes de l'any i coincidint amb la sessió tradicional de Sant Tomàs, toca fer balanç de la feina feta pel Consell General aquest 2018. El resum de l'activitat que tot seguit us presentaré, mostra el dinamisme de la institució parlamentària i, per extensió, del conjunt de la societat andorrana. Perquè no hem d'oblidar que el sentit de les lleis que aquí treballem i aprovem és, finalment, acompanyar el país en el seu desenvolupament econòmic, en les seves aspiracions socials i mediambientals, en les seves inquietuds culturals i esportives, en les seves relacions amb el món.

Aquest 2018, igual que la resta de la legislatura, el volum de la feina ha estat important. S'han aprovat 31 projectes de llei i 6 proposicions de llei. Així mateix, s'han aprovat 4 tractats internacionals.

Pel que fa al control parlamentari del Govern, aquest s'ha concretat, fins a la data, en la formulació de 116 preguntes, -72 preguntes amb resposta oral, 15 de les quals de caràcter urgent i 44 preguntes amb resposta escrita-, i a demés 78 demandes d'informació.

Quant a les comissions legislatives, s'han celebrat un total de 221 reunions. La Comissió Legislativa d'Economia s'ha reunit 38 vegades; la Comissió de Política Exterior, 7 vegades; la Comissió d'Educació, Cultura, Recerca i Esports, 29 vegades; la d'Afers Socials, 37 vegades; la de Política Territorial i Urbanisme, 5 vegades; la d'Interior, 35 vegades; la de Sanitat i Medi Ambient, 27 vegades; i la de Finances i Pressupost, 35 vegades. Així mateix, la Comissió especial s'ha reunit 8 vegades. Algunes d'aquestes reunions de les comissions, aproximadament una cinquena part, han estat compareixences públiques o no públiques dels diferents ministres del Govern.

La Sindicatura s'ha reunit 98 cops, la Junta de Presidents 12 vegades i la Comissió Permanent 8 vegades.

En total, hi han hagut 24 sessions del Consell General: 3 sessions extraordinàries, 2 sessions tradicionals i 19 sessions ordinàries, de les quals 13 ha estat sessions de punts i 6 sessions de preguntes al Govern.

Així mateix, el dia 17 i el 18 de setembre va tenir lloc el debat d'orientació política.

Més enllà de les sessions i de les reunions de les comissions, les delegacions del Consell General als diferents organismes internacionals dels quals formem part han fet una gran feina de representació del Principat, amb un retorn que enriqueix el treball parlamentari i obre noves vies d'intercanvi i cooperació. Avui n'hem pogut sentir dos informes, el

de la delegació andorrana a l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa i el de la delegació a la Unió Interparlamentària, que ens permeten fer-nos una idea de la importància de participar en aquests fòrums, com també ho fem en l'Assemblea Parlamentària de l'OSCE i en l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia.

Precisament aquesta tardor hem tingut l'honor d'acollir la Trenta-unena Assemblea Regional Europa de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia. Crec que ens en podem sentir orgullosos, per la bona imatge que vam oferir d'Andorra, tant pel que fa a l'organització de l'esdeveniment i la qualitat de les taules, com pels serveis i l'atenció que van rebre els parlamentaris i les persones acompanyants. Vull aprofitar aquesta ocasió per felicitar la delegació andorrana i agrair-los la feina d'impuls i coordinació de l'Assemblea.

També vull felicitar la Comissió Legislativa de Política Exterior per impulsar el grup d'amistat amb el Parlament Europeu.

El mes d'abril passat, una delegació del Consell General encapçalada per la subsíndica general es va desplaçar a Brussel·les per participar en l'acte de formalització del Grup d'Amistat, mentre que el mes d'octubre van ser els eurodiputats que formen part del Grup d'Amistat, els que van visitar Andorra.

Estic convençut que la fluïdesa de les relacions amb el Parlament Europeu en són especialment profitoses en el context de negociació amb la Unió Europea.

Avui, dia de Sant Tomàs, estem a punt d'acabar el període de sessions, -l'últim període de sessions de la legislatura-, però el cert és que el Consell General continuarà treballant fins a la seva dissolució prevista a mitjans febrer.

En aquests moments tenim, en diferents estadis de la tramitació parlamentària, 17 projectes de llei, i 5 proposicions de llei, així com la modificació del Reglament del Consell General. Entre els projectes de llei pendents, hi figura una eina cabdal per al conjunt del país, com és el Projecte de llei de pressupost per a l'any 2019.

El nostre deure com a consellers generals és treballar per la ciutadania que ens ha fet confiança fins a l'últim dia. És per aquest motiu que us encoratjo a seguir amb la vostra tasca, pensant en l'interès general i aparcant la legítima i necessària confrontació electoral per a més endavant. Que el diàleg i la voluntat d'entesa sigui el clima de les comissions legislatives que encara us reunireu els mesos de gener i febrer.

En aquest últim discurs que us adreço abans de la dissolució del Consell General, us voldria agrair ben

sincerament, la vostra dedicació al llarg d'aquesta legislatura.

Han estat quatre anys intensos i estic convençut que tothom ha procurat donar en aquesta Cambra el millor de si mateix.

Moltes gràcies.

Distingides autoritats,

Senyores i Senyors,

Al costat de l'activitat legislativa i de control, el Consell General s'ha obert un any més a les entitats cíviques i culturals del nostre país.

D'aquesta manera el vestíbul i la plaça han acollit al llarg del 2018 els actes més diversos, com ara el lliurament del premi Àgora Cultural o alguns concerts de l'ONCA.

Igualment hem contribuït a fer visible jornades internacionals, com ara el Dia Internacional de les Dones o el Dia de la Democràcia.

Entre les nombroses visites que hem rebut aquest any, voldria destacar la de nombrosos ambaixadors, la del director general de l'Oficina de les Nacions Unides a Ginebra, Michael Moller, la del president del Parlament de Catalunya, el Sr. Roger Torrent, la visita del ministre espanyol d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació, el Sr. Josep Borrell. També la visita de la representant especial del secretariat general de Nacions Unides sobre la violència contra els infants, la Sra. Marta Santos, o la visita de la secretària general de la francofonia, la Sra. Michaëlle Jean.

D'altra banda, hem donat continuïtat al Consell General dels Joves, que aquest any ha arribat a la seva setzena edició. L'edició del Consell dels Joves és sempre una diada especial.

Per a nosaltres és molt important contribuir a l'educació cívica i política dels infants i els joves, i és per aquest motiu que, a banda de la celebració del Consell, amb el seu treball en comissió i posterior sessió plenària, tant la Casa de la Vall com la nova seu del Consell General s'obren cada any a les visites escolars dels diferents sistemes educatius del Principat. Som afortunats, -i potser de vegades no en som prou conscients-, de poder garantir que tots els infants i els joves del país coneguin en primera persona, en el decurs de la seva escolarització, el funcionament de la institució parlamentària i que, d'aquesta manera, se la puguin sentir com a pròpia.

La proximitat entre ciutadans i institucions que comporta la nostra dimensió pot ser la millor eina, la millor carta que tinguem contra el corrent de desafecció que afecta el nostre entorn més proper.

I perquè creiem justament en el paper central de l'educació en la configuració d'una societat millor, el Consell General ha atorgat per primera vegada amb la col·laboració de l'associació GAM21, els Premis d'Innovació Educativa Principat d'Andorra. Una iniciativa adreçada tant als docents com als propis alumnes i que en aquesta primera edició liderada per la institució parlamentària, ha tingut una molt bona acollida.

En tany que seu de la sobirania popular, l'obertura del Consell General és fruit d'una voluntat decidida per part de la Sindicatura d'aproximació a la ciutadania, així com de foment de la participació cívica.

Ara bé, s'ha de dir que hem tingut la sort de disposar des del 2011, d'una nova seu i d'una plaça que ens ho han facilitat.

Creiem igualment que és el moment per continuar amb l'esforç d'arranjament de l'entorn de la Casa de la Vall, iniciat amb l'enderroc de la Casa de les Monges, a tal efecte per ennobrir i dignificar l'entorn del Parlament Andorrà, convocarem en els propers dies un concurs d'idees per endegar un gran projecte de la remodelació i envelliment de la zona. Dit projecte elaborat amb la col·laboració del Col·legi d'Arquitectes i amb la necessària col·laboració del Comú d'Andorra la Vella, hauria d'oferir respostes a les demandes d'aparcament i d'espais públics dels veïns i alhora ens permetrà relligar el conjunt de la Casa de la Vall i els seus jardins amb el Centre Històric i el barri del Puial.

Distingides autoritats,

Senyores i senyors,

En fer repàs d'aquest últim any és obligat recordar que, tot al llarg del 2018, hem festejat el 25è aniversari de la Constitució. A més dels actes al voltant del 14 de març, hem organitzat un Cicle de Conferències sobre la Democràcia que ens ha portat les reflexions de filòsofs, sociòlegs i escriptors de la talla d'Antoni Puigverd, Salvador Cardús, Victòria Camps, Daniel Innerarity i Javier Cercas, i el proper 23 de gener acollirem per cloure el cicle, Javier Gomá.

D'una manera o altra en totes les ponències, han aparegut els conceptes de fake news i de postveritat com a amenaça actual a la democràcia.

En el nostre compromís respecte als ciutadans, els polítics i els agents socials tenim un deure amb la veritat.

A l'altre cantó els periodistes, -i això ens ho recordava molt encertadament Xavier Cercas-, tenen el deure en aquests temps que corren de contrastar la informació, de no donar per bo tot el

que es diu davant d'un micròfon i sobretot de desmuntar les mentides.

És evident doncs que en la defensa dels valors democràtics i en la formació de l'opinió pública, tots hi tenim la nostra responsabilitat.

D'altra banda, fa només dos dies es va sumar a aquesta llista, amb una perspectiva diferent però igualment molt interessant, el president del Tribunal Constitucional, el professor Dominique Rousseau, a qui aprofito per saludar i per agrair-li la seva ponència estimulant que ens porta a pensar diferentment en la importància nuclear dels drets humans i ens obra una nova perspectiva en l'anàlisi de la divisió de poders.

El Tribunal Constitucional que té un paper clau com a garant del compliment de la Carta Magna, ha celebrat també i com és lògic, els seus 25 anys. Enhorabona i que per molts anys més ens puguem sentir orgullosos de la seva bona feina.

Finalment hem volgut mirar els 25 anys de la Constitució a través de l'humor gràfic, sovint la millor manera de definir un moment o una situació, publicat a la premsa periòdica en el decurs d'aquest darrer quart de segle.

Per aquest motiu, el vestíbul del Consell General acull fins el 10 de gener l'exposició "25 anys i un dia" amb acudits de Raül Valls, Armengol Tolzà i Jordi Planellas.

Distingides autoritats,

Senyores i Senyors,

Pensar en la Constitució és pensar en els nostres valors com a societat. La Carta Magna proclama els grans principis que inspirem l'acció de l'Estat, el respecte a la promoció de la llibertat, la igualtat, la justícia, la tolerància, la defensa dels drets humans i la dignitat de la persona.

Els representants de la ciutadania a les institucions som els primers que hem de tenir clar que no es tracta de paraules buides, sinó que tots i cadascun d'aquests principis impliquen compromís i responsabilitat en les decisions que prenem cada dia.

Quan tot just sembla que tot l'entorn europeu es recupera a poc a poc de la crisi econòmica i financera de l'última dècada, el malestar d'una part de la població aflora amb diferents manifestacions: des de l'ascens dels populismes fins a les airades protestes al carrer.

Un dels béns més preuats que tenim a Andorra, per la nostra dimensió, és la cohesió social, fruit en bona mesura de les oportunitats que ha donat el país a la seva gent. De la possibilitat de tenir una feina millor o senzillament de tenir feina; de la possibilitat

d'esforçar-se per assolir un anhelat benestar, personal i familiar; de la possibilitat de l'ascens social d'acord amb el treball i el mèrit de cadascú.

D'això en podem parlar de forma genèrica, com he fet fins ara. Però podríem també parlar-ne des de la memòria personal de moltes famílies d'andorrans. Podríem parlar-ne amb noms i cognoms. Fins i tot en podria parlar en primera persona. Podria parlar dels meus pares, del Vicenç i de la Maria. De persones vingudes del Pallars o de la llunyana Andalusia, de la construcció de la central de FHASA o del final de la guerra civil.

La història recent d'Andorra és la història comuna, en definitiva, de molta gent humil, d'andorrans de soca-rel, zelosos guardians de la independència i el territori al llarg dels segles, o d'andorrans vinguts d'altres horitzons, a qui Andorra, potser en altres temps més amables, ha permès de construir un projecte de vida, de somniar un futur millor per als seus fills, de prosperar en tants aspectes i de sentir-se còmplices i orgullosos del seu país. No ens podem deixar perdre aquest bé, i en aquest sentit cal la implicació solidària de tothom, dels polítics principalment, -però sols no hi arribarem-, també de molts empresaris i treballadors, de molts propietaris, també de tots els ciutadans.

Hem reivindicat llargament un país de qualitat. La qualitat és el nostre entorn natural i és el nostre patrimoni. La qualitat són els serveis públics, des de l'educació fins a la sanitat, passant per les infraestructures i els equipaments. Però la qualitat és també, i principalment, que els ciutadans puguin arribar a final de mes sense por, sense sentir-se ofegats. No tindria cap sentit que penséssim només en una façana que mostrem de cara enfora. Insisteixo: el nostre deure, i també el dels nous consellers generals i el nou Govern que sorgiran de les properes eleccions, és treballar perquè Andorra no deixi ningú enrere, perquè Andorra continuï sent un país d'oportunitats per a tothom i no només per a un quants. Perquè allò que va ser possible per als de la nostra generació ho sigui també per als andorrans de les generacions a venir. Caldrà que entre tots ens hi posem, amb totes les nostres forces, perquè a Andorra no s'hi produeixi la fractura social que veiem, malauradament, als països veïns com a resultat del progressiu empobriment de les classes mitges.

Senyores i senyors,

Distingides autoritats,

El 25è aniversari de la Constitució ha donat pas a la celebració d'una altra efemèride que per a nosaltres és igual d'important: el 600 aniversari del Consell de la Terra. Vam iniciar els actes de commemoració

amb un concert de Jordi Savall, La Capella Reial de Catalunya i Hespèrion XXI, i fa poc hem presentat una nova edició del Manual Digest de les Valls Neutres d'Andorra, d'Anton Fiter i Rossell, impulsada per Aloma Editors i amb el patrocini del Consell General.

Voldria que el 600 aniversari del Consell de la Terra fos un motiu d'orgull per als andorrans. Fa com a mínim sis segles -perquè el privilegi de 1419 el que fa és formalitzar unes reunions que ja se celebraven amb anterioritat- que els andorrans escollim els nostres representants perquè es reuneixin en assemblea i tractin qüestions d'interès general. Som un dels parlaments més antics del món; la paraula, i la capacitat d'enraonar, són un element central de la nostra identitat.

És gràcies a la paraula, entre d'altres raons, que Andorra ha preservat la seva llibertat i independència. Que la paraula sigui, doncs, la nostra millor aliada. Que la paraula sigui una eina, no una arma. Perquè hi ha una fina línia que separa l'autocrítica amb finalitat constructiva d'un discurs que l'únic que fa és minar la nostra autoestima com a país. D'un discurs que es refereix a la nostra realitat, -i ens ho recordaven els estudiosos de la marca Andorra-, de manera força més negativa que no pas ens veuen des de l'exterior.

I tinguem-ho clar: no podem superar les nostres febleses si no som conscients, en primer lloc, de les nostres forteses, que també són moltes.

Senyores i senyors, distingides autoritats,

Després de fer aquest repàs, breu però intens, a l'activitat tant legislativa com de representació institucional del Consell General, penso que és de justícia reconèixer la bona feina de totes les persones que hi treballen, començant pel secretari general, i la seva complicitat a l'hora de tirar endavant els diferents projectes que s'han dut a terme durant l'últim any. A tots ells els agraeixo, ben sincerament, la implicació amb la institució. Moltes gràcies.

Aprofito igualment per agrair la tasca dels mitjans de comunicació, que es fan ressò de la nostra activitat i ens ajuden, d'aquesta manera, a compartir-la amb el conjunt de la ciutadania. Moltes gràcies també.

Aquest és el meu últim discurs de Sant Tomàs com a síndic general, i no voldria acabar sense un agraïment que no sempre s'estila: a tots i cadascun dels consellers generals, al Sr. cap de Govern i a tots els seus ministres i també al conjunt de les institucions aquí representades, per la seva col·laboració més lleial amb el Consell General, i finalment, també als ciutadans, d'aquí i d'allà, sense distinció, que ens han fet l'honor que els

representem en aquesta Casa que és la seu de la sobirania popular.

Arriba un any nou i possiblement ens farem bons propòsits. Que el nostre millor propòsit sigui el compromís de les bones persones i la generositat: la generositat envers l'altre, el compromís amb Andorra. Siguem dignes per alçar la mirada i abracem el futur amb esperança.

Molt bon Nadal a tothom i feliç 2019.

Visca Andorra!

Visca!

(Se senten aplaudiments)

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 12.52h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877